

3. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06 листопада 1991 року. – Суми : Соколик Б.В., 2009. – 68 с.
4. Про деякі питання практики призначення судової експертизи : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 23 березня 2012 року № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>
5. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 березня 2004 року. – Суми : Соколик Б. В., 2010. – 136 с.
6. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06 липня 2005 року. – Суми : Соколик Б. В., 2009. – 108 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»: чинне законодавство від 19 листопада 2012 року. – К., 2012. – 382 с.
8. Зеленецький В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы / В. С. Зеленецкий. – Х. : Основа, 1994. – 321 с.
9. Апресян Г. З. Великий оратор революции / Г. З. Апресян. – М., 1974. – 190 с.
10. Мирский Д. Я. Понятие и структура методики экспертного исследования / Д. Я. Мирский // Проблемы теории судебной экспертизы : Сб. науч. тр. – М. : МЮ СССР, 1980. – № 44. – 137 с.
11. Бондарь М. Е. О понятии «экспертная методика» / М. Е. Бондарь // Криминалистика и судебная экспертиза. – К., 1990. – Вып. 40. – С. 17.
12. Криміналістика : Підручник / За ред. В. Ю. Шепітька. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 728 с.
13. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>
14. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Стаття 102. Зміст висновку експерта [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1897122849258/pravo/zmist_visnovku_eksperta#311

УДК 346.7:336.743(477)

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ

Сулейманова С.Р.,
здобувач кафедри господарського права і процесу
Національний університет «Одеська юридична академія»

У статті визначаються поняття, ознаки і сутність ліцензування валютних операцій в Україні з визначенням його складових – суб'єктів, об'єктів, стану сучасного законодавства, урахування іноземного досвіду тощо. Досліджується правова база зазначених понять із формуванням відповідних висновків і пропозицій.

Ключові слова: ліцензування, валютна ліцензія, легалізація, валютні операції, діюче законодавство, метод державного регулювання, валютні цінності.

Suleimanova S.R. / ЛИЦЕНЗИРОВАНИЕ ВАЛЮТНЫХ ОПЕРАЦИЙ В УКРАИНЕ / Национальный университет «Одесская юридическая академия», Украина

В статье определяются понятие, признаки и сущность лицензирования валютных операций в Украине с определением его составляющих – субъектов, объектов, состояния современного законодательства, учета зарубежного опыта и т. п. Исследуется правовая база данных понятий с формированием соответствующих выводов и предложений.

Ключевые слова: лицензирование, валютная лицензия, легализация, валютные операции, действующее законодательство, метод государственного регулирования, валютные ценности.

Suleimanova S.R. / LICENSING OF FOREIGN EXCHANGE OPERATIONS IN UKRAINE / National University "Odessa Law Academy", Ukraine

The article defines the concept, features and essence of licensing of currency operations in Ukraine, with the definition of its components – the subjects, objects, state of modern legislation, taking into account international experience, etc. We study the framework of these concepts with the formation of the corresponding conclusions and proposals.

Key words: licensing, foreign exchange license, legalization, foreign exchange transactions, current legislation, method of government regulation, currency values.

Вступ. Регулювання як складова нормативно-правового забезпечення окремих сфер господарювання, в тому числі й валютного обігу або валютних операцій, має арсенал адміністративних засобів, що базуються на силі державної влади і передбачають різного роду заборони, дозволи, примуси тощо. Основним видом адміністративного регулювання, що використовуються нині, є ліцензування, що згідно з ч. 2 ст. 12 Господарського кодексу України (надалі – ГК України)[1] належить до другої групи засобів державного регулювання господарської діяльності, є певною процедурою, яка застосовується у випадках та спосіб, передбачених нормами чинного законодавства.

Ліцензування є складовою легалізації, під якою в літературі розуміється здійснення суб'єктом низки послідовних, юридично значущих дій, спрямованих на набуття прав і обов'язків підприємця (правосуб'єктності). І в цьому плані легалізація має розглядатися як сукупність двох груп правових дій: внутрішніх і зовнішніх. Відповідно, легалізація характеризується ініціативною стадією, проходить через організаційну складову і закінчується формалізацією [2, с. 164]. Тобто ліцензія як дозвільний документ і є певним чинником зазначеної формалізації.

На сьогоднішній день мають місце певні політичні та економічні чинники, які обумовили досить кризову ситуацію у фінансово-банківській сфері, у тому числі й стосовно валютних операцій та їх ліцензування, тому обрана тематика є актуальною.

Освітлюючи дану тему, авторка статті спирається на широке коло джерел, що включає законодавчі і нормативні акти, навчальну та наукову літературу, статті, публікації провідних спеціалістів та представників юридичної науки, таких як: О.А. Беляневич, О.Є. Безбабіна, Ю.М. Бездітко, О.М. Вінник, В.М. Гайворонський, В.І. Дрішлюк, В.В. Добровольська, Ю.А. Зайка, О.О. Квасніцька, О.А. Костюченко, Ю.М. Крупка, С.О. Левченко, С.В. Мочерний, Ю.П. Пацурківський, О.П. Подцерковний, Н.О. Санихметова, Г.А. Стасюк та ін.

Метою статті є аналіз та характеристика ліцензування як певної процедури дозвільного характеру, яка є засобом державного регулювання та має специфічні риси стосовно застосування, обігу та використання іноземної валюти.

Основний матеріал. Ліцензування певних видів господарської діяльності, як певна правова категорія та процедура, є найбільш дослідженим в юридичній літературі засобом державного регулювання. Ліцензування розгля-

дається як адміністративно-правовий регулятор підприємницьких відносин, що має на меті забезпечення нормального співвідношення приватних інтересів комерційної організації з публічними інтересами суспільства в цілому [3, с. 278].

Одні вчені вважають, що ліцензування – один із важелів державного регулювання економіки, що дозволяє контролювати підприємницьку діяльність господарюючих суб'єктів усіх форм власності, забезпечуючи захист прав громадян, інтересів держави і суспільства [4, с. 8]; ліцензування являє собою один із найбільш розповсюджених способів забезпечення загальнодержавних інтересів у сфері приватноправової діяльності [5, с. 117].

На думку інших вчених, ліцензування є одним з основних методів адміністративно-правового регулювання [6, с. 15] або одним із методів державного регулювання і контролю [7, с. 567]. Ліцензування є спеціальним методом державного управління, похідним від загальних методів управління, і належить до системи дозвільних методів [8, с. 99]. Зазначається, що ліцензування виступає як комплексний метод, інструмент адміністративного регулювання з елементом економічного впливу [9, с. 13]. Деякі учені вважають, що ліцензування є формою державного регулювання підприємницької діяльності [10, с. 77]; ліцензування розуміється як форма державно-правового регулювання різних форм господарювання і забезпечення життєво важливих інтересів особистості, держави і суспільства [11, с. 113]. Доцільно підтримати позицію вчених, які позначають ліцензування як засіб державного регулювання економіки у тому числі й стосовно здійснення валютних операцій як певної її складової. Ліцензування окремих видів підприємницької діяльності належить до адміністративних засобів державного регулювання економіки [12, с. 11]; за своєю природою ліцензування є засобом прямого адміністративного впливу на господарюючих суб'єктів, на відміну, наприклад, від таких економічних регуляторів, як податки або митний тариф, що побічно впливають на поведінку особи через її інтереси [13, с. 47].

Виходячи зі змісту ст. 14 ГК України, ліцензування певних видів господарської діяльності є засобом державного регулювання у сфері господарювання, спрямованим на забезпечення єдиної державної політики в цій сфері та захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів.

Щодо ліцензування валютних операцій як окремого виду ліцензування, то воно передбачено, перш за все, Декретом Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», згідно з яким валютні операції, які підпадають під режим ліцензування згідно з цим Декретом, не можуть здійснюватись без відповідної ліцензії (дозволу) Національного банку України. При ньому Декрет виділяє два види ліцензій: (1) генеральні ліцензії та (2) індивідуальні ліцензії. Згідно з пунктом 2 статті 5 Декрету генеральні ліцензії видаються комерційним банкам та іншим фінансовим установам України, національному оператору поштового зв'язку на здійснення валютних операцій, що не потребують індивідуальної ліцензії, на весь період дії режиму валютного регулювання, при цьому індивідуальні ліцензії видаються резидентам і нерезидентам на здійснення разової валютної операції на період, необхідний для здійснення такої операції [14]. Банки згідно з частиною другою статті 47 Закону про банки [15] мають право здійснювати банківську діяльність на підставі банківської ліцензії шляхом надання банківських послуг та банк здійснює діяльність, надає банківські та інші фінансові послуги в національній валюті, а за наявності відповідної ліцензії Національного банку України – в іноземній валюті.

Для переоформлення банківської ліцензії та отримання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій (далі – генеральна ліцензія) банкам необхідно згідно з графіком,

який буде доведено додатково, надіслати електронною поштою на адресу Департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків за підписом першої особи банку або за підписом особи, яка виконує її обов'язки, клопотання про переоформлення наявної банківської ліцензії, а на адресу Департаменту контролю, методології та ліцензування валютних операцій – клопотання про заміну наявного письмового дозволу на здійснення окремих операцій в частині здійснення операцій з валютними цінностями (далі – письмовий дозвіл) на генеральну ліцензію [16].

З метою врегулювання капітальних операцій, пов'язаних з інвестуванням резидентами коштів за кордон, Національний банк України встановлює такий порядок видачі резидентам індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон. Для одержання ліцензії резидент зобов'язаний подати до Національного банку України такі документи: 1) заяву про видачу ліцензії згідно з додатком 1 до цієї Інструкції; 2) оригінали або нотаріально засвідчені копії договорів (угод) та/або інших документів (рішення засновника, протокол загальних зборів акціонерів тощо), що є підставою для здійснення резидентом інвестиції за кордон; 3) оригінали або нотаріально засвідчені копії документа про реєстрацію об'єкта інвестиції за кордоном (витяг із торговельного, банківського або судового реєстру тощо) та його установчих документів. Якщо законодавством країни інвестицій передбачений інший порядок реєстрації об'єкта інвестиції (тобто спочатку вимагається перерахування коштів, а після їх внесення здійснюється реєстрація об'єкта інвестиції), який підтверджений відповідним витягом із законодавства країни інвестиції, то розгляд документів резидента може здійснюватися без подання ним документів, перерахованих у підпункті 3 пункту 2.1 цієї Інструкції. При цьому Національний банк України у виданій резиденту ліцензії зазначає порядок подання до НБУ документів, що підтверджують (після дозволеного ліцензією перерахування коштів за кордон) реєстрацію об'єкта інвестиції. Будь-яка інформація, передана засобами телексного, телетайпного або факсимільного зв'язку (факсом) тощо, не визнається офіційним документом і не приймається до розгляду. У виняткових випадках вона може бути прийнята до розгляду за умови її обов'язкової заміни в п'ятиденний термін належним чином оформленим документом у паперовому вигляді [17].

Таким чином, залежно від цілей використання можливо виділити внутрішні ліцензії, які використовуються для здійснення валютних операцій на території України, та зовнішні, які дозволяють здійснювати валютні операції за її межами; залежно від суб'єктного складу валютних операцій виділяються генеральні та індивідуальні ліцензії; залежно від підстав виникнення розрізняють валютні ліцензії, які видає НБУ, та валютні ліцензії, які видаються іншими уповноваженими органами, зокрема Міністерством економіки та торгівлі України.

Більшість фахівців розглядають ліцензування валютних операцій як певний вид обмежень. Вперше валютні обмеження були запроваджені в деяких країнах (Німеччина, Австро-Угорщина та ін.) під час Першої світової війни, посилювалися під час кризи 1929-1933, а в роки Другої світової війни валютні обмеження – майже в усіх розвинутих країнах (крім США та Швейцарії). У 50-ті валютні обмеження дещо послабилися: наприклад, у Франції була дозволена вільна торгівля золотом всередині країни, введена оборотність валют в Італії, Бельгії та інших країнах. Ступінь валютних обмежень залежить від багатьох економічних показників стабільності курсу національної валюти, стану торговельного і платіжного балансів, економічної кон'юнктури тощо. У багатьох державах зберігаються валютні обмеження щодо поточних операцій платіжного балансу, операцій з рухом капіталів щодо термінів обміну іноземної валюти на національну в розрахунках у сфері міжнародної торгівлі товарами і послугами, в дея-

ких країнах (Франція, Італія, Канада та ін.) забороняється відкриття рахунків у іноземній валюті всередині країни та за кордоном або потрібний дозвіл для цього, у Швейцарії контролюються відсоткові ставки, які виплачують банки по вкладах нерезидентам, а також купівля іноземцями цінних паперів та ін. [18, с. 224].

В. Петрина приходиться до висновку, що, якщо керується принципом «дозволено все, що не заборонено», обмеження щодо обігу іноземної валюти на території України зводяться до такого: валютні операції, здійснення яких вимагає індивідуальної ліцензії згідно з пунктом 4 статті 5 Декрету, не можуть здійснюватись резидентами, включаючи комерційні банки, інші фінансові установи та національного оператора поштового зв'язку, без відповідної індивідуальної ліцензії (дозволу) НБУ; будь-які валютні операції, крім тих, здійснення яких вимагає індивідуальної ліцензії згідно з пунктом 4 статті 5 Декрету, такими резидентами, як комерційні банки, інші фінансові установи та національний оператор поштового зв'язку, не можуть здійснюватись без генеральної ліцензії (дозволу) НБУ; будь-які валютні операції, крім тих, здійснення яких вимагає індивідуальної ліцензії згідно з пунктом 4 статті 5 Декрету, такими резидентами, які не є комерційними банками, іншими фінансовими установами чи національним оператором поштового зв'язку, можуть здійснюватись без будь-якої ліцензії (дозволу) НБУ [19, с. 23].

Також низка відомчих актів НБУ містять положення щодо ліцензування валютних операцій, а саме: в п. 2.4. Постанови Правління НБУ від 08.09.2011 зазначається, що банк має право здійснювати діяльність з надання банківських та інших фінансових послуг в іноземній валюті, які є валютними операціями, лише після отримання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій [20], Постанова Правління НБУ від 14.10.2004 встановлює порядок видачі, строк та умови індивідуальних ліцензій на розміщення резидентами (юридичними та фізичними особами) валютних цінностей на рахунках за межами України [21], Інструкція про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями містить визначення висновку центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики, який видається на перевищення встановлених законодавством України строків розрахунків [22], що по суті є індивідуальною ліцензією за Постановою Кабінету Міністрів від 19.02.1996 щодо ліцензування резидентами майнових інвестицій за межами України з обов'язковим декларуванням про всі одержані в результаті інвестування надходження на їх користь в іноземній валюті [23]. Також Правила надання уповноваженим банкам індивідуальних ліцензій на вивезення за межі України банкнот іноземних держав, банківських металів та на право переказування за межі України іноземної валюти для оплати банківських металів і спеціальних дозволів на ввезення в Україну бланків чеків

та порядок ввезення в Україну банкнот іноземних держав і банківських металів [24] містять положення щодо форм та порядку отримання зазначених дозволів, що, на думку автора, є недоцільним, оскільки вже зазначені суб'єкти діють на підставі генеральних ліцензій, а дозвіл у цьому випадку є зайвою формальною перепоною, яка підлягає скасуванню.

Метою запровадження валютних обмежень є вирівнювання сальдо платіжного балансу, а також недопущення різких припливів чи відпливів валютних цінностей, щоб уникнути негативного їх впливу на внутрішній ринок країни і стан грошової маси в обігу [25, с. 382]. При цьому система ліцензування виконує такі функції: є засобом контролю за валютними операціями банків; спрямована на підвищення рівня банківської системи, її надійності та стабільності; слугує засобом захисту інтересів кредиторів і вкладників банку; є свідченням відповідності банку стандартам НБУ [26, с. 42].

Висновки. На підставі проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

- валютне ліцензування є спеціальним видом ліцензування як певного засобу регулюючого впливу у порядку ст. 12 ГК України, в якому можливо виділити порядок надання, переоформлення та анулювання ліцензії, яка видається НБУ або іншим уповноваженим органом, для здійснення певних валютних операцій на принципах обов'язковості дотримання ліцензійних умов, строковості та платності;

- валютне ліцензування є певним специфічним засобом валютних обмежень, яке запроваджується з метою подолання фінансово-валютної кризи, стабілізації валютного курсу, послаблення соціальної напруженості у суспільстві, відновлення довіри населення до валютних операцій, регулювання платіжного балансу, запровадження чітких та прозорих механізмів і засад внутрішньої та зовнішньої політики України;

- залежно від цілей використання можна виділити внутрішні ліцензії, які використовуються для здійснення валютних операцій на території України, та зовнішні, які дозволяють здійснювати валютні операції за її межами; залежно від суб'єктного складу валютних операцій виділяються генеральні та індивідуальні ліцензії; залежно від підстав виникнення розрізняють валютні ліцензії, які видає НБУ, та валютні ліцензії, які видаються іншими уповноваженими органами, зокрема Міністерством економіки та торгівлі України;

- валютна ліцензія є спеціальним документом дозвоільно-правового характеру, який надається для здійснення певних валютних операцій та слугує адміністративним інструментом валютної політики;

- вважається за доцільне скасування поняття «дозвіл», які містяться в чисельних актах НБУ, та використання єдиного терміна «ліцензія» з відповідними змістом й умовами здійснення тієї чи іншої валютної операції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18-20. – Ст. 144.
2. Предпринимательское право Украины : [учебник] / под ред. Р.Б. Шишки. – С. 163–164.
3. Коммерческое право : [ученик] / под ред. В.Ф. Попондопуло, В.Ф. Яковлевой. – СПб: Изд-во С.–Петербургского университета, 1998. – Т.1. – 518 с.
4. Паламарчук А. Надзор за исполнением законодательства о лицензировании / А. Паламарчук, Н. Бут // Законность. – 2000. – № 6. – С. 7–10.
5. Постатейный комментарий к Федеральному закону «О лицензировании отдельных видов деятельности» / А.Б. Агапов. – М.: «Статут», 2000. – 248 с.
6. Махров И.Е. Административно-правовое регулирование предпринимательской деятельности: некоторые проблемы совершенствования федерального и регионального законодательства / И.Е. Махров // Право и политика. – 2002. – № 12. – С. 14–18.
7. Правові основи підприємницької діяльності / під редакцією Шакуна В.І., Мельника П.В., Поповича В.М. – К.: Правові джерела, 1997. – 780 с.
8. Гуцин А.В. Лицензирование в Российской Федерации: Правовые и организационные основы / А.В. Гуцин. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2004. – 166 с.
9. Заводнов В.Я. Пути совершенствования организационных форм системы лицензирования в России (на примере инвестиционно-строительной деятельности) / В.Я. Заводнов // Лицензионное обозрение. – 2002. – № 1. – С. 12–17.
10. Пальчук П.М. Місце інституту ліцензування в правовій системі України // Державне регулювання торгівлі у ринкових умовах : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (24-26 жовтня 2001 року, Київ). – К., 2001. – С. 76–78.

11. Основы предпринимательства / под ред. А.С. Пелиха. – М.: Гардарики, 1996. – 256 с.
12. Абалкин Л. Роль государства в становлении и регулировании рыночной экономики / Л. Абалкин // Вопросы экономики. – 1997. – № 6. – С. 10–13.
13. Ионова Ж.А. Правовые проблемы легитимации предпринимательства / Ж. А. Ионова / Государство и право. – 1997. – № 5. – С. 46–50.
14. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – Ст. 184.
15. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
16. Про переоформлення банківських ліцензій та письмових дозволів НБУ на здійснення окремих операцій: лист НБУ від 27 липня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kiev.rada.ua
17. Про затвердження Інструкції про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон: постанова НБУ від 16 березня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999 – № 17. – С. 147.
18. Економічна енциклопедія : у 3-х т. / ред. кол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – Т. 1. – 864 с.
19. Петрина В. Кредит в іноземній валюті: яка ліцензія потрібна? / В. Петрина // Юридичний журнал. – 2011. – № 5. – С. 22–30.
20. Про затвердження деяких нормативно-правових актів Національного банку України: постанова Правління НБУ від 08 вересня 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 84. – С. 141. – Ст. 3092.
21. Про затвердження Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на розміщення резидентами (юридичними та фізичними особами) валютних цінностей на рахунках за межами України: постанова правління НБУ від 14 жовтня 2004 р. // Офіційний вісник України. – 2004 р. — № 45. – С. 73. – Ст. 297.
22. Про затвердження Інструкції про порядок здійснення контролю за експортними, імпорними операціями: постанова Правління Національного банку України від 24 березня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 22. – С. 131.
23. Про затвердження Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України і Положення про порядок контролю та звітності щодо використання майнових цінностей, які інвестуються за межами України: постанова Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1996 р. // Урядовий кур'єр від 07.03.1996.
24. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: постанова Правління НБУ від 06 серпня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 36. – с. 65. – Ст. 1955.
25. Дзюблюк О.В. Валютна політика : [підручник] / О.В. Дзюблюк. – К.: Знання, 2007. – 422 с.
26. Половко С. Режим ліцензування валютних операцій / С. Половко // Право України. – 2003. – № 11. – С. 41-45.

УДК 342+35.083

ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОСІБ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ІНФОРМАЦІЮ

Хитра О.Л.,
к.ю.н., доцент кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу
Львівський державний університет внутрішніх справ

Досліджено актуальні питання, пов'язані з визначенням сутності публічної інформації. На підставі аналізу складу правопорушення у сфері законодавства про інформацію визначені типові порушення, що посягають на перелік відомостей, які становлять службову інформацію. Виокремлено особливості вдосконалення діяльності органів публічної влади щодо дотримання службової інформації.

Ключові слова: інформація, органи публічної влади, службова інформація, адміністративні правопорушення, інформаційне законодавство.

Хитра А.Л. / ОПРЕДЕЛЕНИЕ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЛИЦ ЗА НАРУШЕНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ОБ ИНФОРМАЦИИ / Львовский государственный университет внутренних дел, Украина

Исследованы актуальные вопросы, связанные с определением сущности информации. На основании анализа состава правонарушения в сфере законодательства об информации определены типичные нарушения, посягающие на перечень сведений, составляющих служебную информацию. Выделены особенности совершенствования деятельности органов публичной власти относительно соблюдения публичной информации.

Ключевые слова: информация, органы публичной власти, служебная информация, административные правонарушения, информационное законодательство.

Khytra A.L. / DEFINITION OF ADMINISTRATIVE LIABILITY OF PERSONS FOR VIOLATION OF LEGISLATION ON PROPRIETARY INFORMATION / Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Focus on current issues related to the definition of the essence of service information and its problematic compliance officers of public authorities. On the basis of the offense in the area of legislation on proprietary information outlines the typical violations recorded in the analysis of individual regulatory – legal acts of the public authorities, which set a list of information constituting service information. Established that one of the main reasons for this situation is the imperfection of the domestic information legislation and the rules of other branches of law governing the liability for offenses in the information sector.

Based on the study and analysis of administrative and legal responsibility in the field of information, stated that civil servants are subject to administrative liability for non-compliance only those rules, the enforcement of which relates to their duties. A person guilty of an offense, may not necessarily be the person responsible for requests for information or manager of a branch, and others, including subordinate person.

In order to improve the activities of public authorities, the proposed changes to the Code of Administrative Offences of the definition of proprietary information.

Key words: information, public authorities, service information, administrative offense information legislation.